

Gemeentelijk Kunstcentrum Huis Hellemans

Aan burgemeester en schepenen,

Graag wil ik hier een neerslag schrijven van het gesprek van vrijdag 6 maart en mijn bedenkingen hierbij.

Ik kwam naar het gesprek in de veronderstelling dat we verder zouden gaan waar we vorige keer geëindigd waren en dus een antwoord zouden krijgen op de vragen naar concrete cijfers.

Koen Metsu en Kristel Kussé waren deze keer ook aanwezig, Hugo Appels was verontschuldigd.

Koen Metsu gaf om te beginnen nog eens een schets van de reden van de beslissing. Daarin kwam niets nieuws naar voor. Hierdoor leek het of de vorige gesprekken een maat voor niets waren geweest. Het laatste gesprek met Koen Michiels waren we namelijk geëindigd met een positieve kijk op de zaak: de mogelijkheid bekijken om de werking te laten voortbestaan, gedragen door vrijwilligers. Dit zou gedeeltelijk mogelijk gemaakt kunnen worden door een gemeentelijke subsidie en door een beperkte betrokkenheid van Kristel. Ook al had de schepen niet graag dat we het woordje “hoop” gebruikten, toch had ik de indruk dat er een basis gelegd was voor een samenwerking. Essentieel voor ons was het krijgen van concrete cijfers.

---

10 maart 2020

Ik probeer nu één en ander op een rijtje te zetten. Wanneer ik in het volgende spreek over Huis Hellemans (HH) dan heb ik het over de werking en de inhoud: tentoonstellingen, nevenactiviteiten, schoolbezoeken. Wanneer ik het heb over het fysieke huis zal ik “gebouw” gebruiken.

1. Een eerste vraag van de burgemeester was of we gebonden zijn aan het gebouw. Ik heb uitgelegd hoe net ook het huis de eigenheid van Huis Hellemans bepaalt en dat net deze locatie zo erg door de kunstenaars en bezoekers gewaardeerd wordt. Dit leek een verrassing voor Koen Metsu & Koen Michiels. Er zijn megagrote plannen met het binnenfort. En grootse plannen voor cultuur in Edegem. Een totaal nieuw project dat van nul opgestart moet worden en waarbij het bestuur hoopt dat de huidige medewerkers van HH hier willen aan meewerken, en waarin de doelgroep van HH ook een plek zou kunnen krijgen.

Hierbij heb ik bedenkingen. De locatie in het fort is geschikt voor conceptuele- en installatiekunst maar niet voor de kunstenaars die een plek vonden in HH. Latere bedenkingen zijn nog: de bereikbaarheid met openbaar vervoer van het binnenfort, de wellicht kortere tentoonstellingsperiode omwille van het feit dat je in het donker liever niet door het fort loopt.

2. Horeca, een koffiehuis, is prioritair. Minstens de benedenverdieping en een deel van de tuin moeten hiervoor ter beschikking zijn. Daar wordt niet van afgeweken, op deze beslissing komt men niet terug.
3. Er is een duidelijke waardering voor het huis. Het is een mooi gebouw, dat dringend gerenoveerd moet worden. De kost hiervan is hoog. De gemeente is niet van plan om deze kost op zich te nemen. Vandaar dat de locatie een nieuwe uitbater nodig heeft die de totale renovatie van huis en dak op zich neemt.
4. Er is géén duidelijke waardering voor HH en geen erkenning van de uitstraling die HH aan Edegem geeft. Mijn brief werd met aandacht gelezen maar wanneer ik een allusie maak op de online petitie met alle commentaren en waardering die daarin worden uitgesproken, kan ik uit niets opmaken dat Koen Metsu & Koen Michiels deze zouden gelezen hebben en er waarde aan hechten.
5. De vermarkting moet nu al van start gaan. Eerst de groep vrijwilligers een aantal jaren de kans geven, zou verloren tijd kunnen zijn. Kristel werd aangesproken om mee in de jury te zitten.
6. De verbouwingswerken, het klaarmaken van het gebouw voor horeca, maakt dat een eventuele tentoonstellingsruimte op de eerste verdieping toch voor langere tijd niet toegankelijk zou zijn.

7. Het bestuur blijft geloven dat het een goed concept is en dat het toch geen probleem is, dat wanneer je kunst wil kijken je over het hoofd van een koffiedrinker en taartjeseter heen moet kijken (die het waarschijnlijk ook geen probleem vindt dat iemand vlak bij zijn tafeltje komt staan om naar kunst te kijken?).

Ondertussen heb ik enkele kunstenaars gevraagd of ze in zo'n concept hun werk zouden tentoonstellen. Veel kunstenaars kennen dit want in het begin waren ze blij dat ze hun werk ergens konden tentoonstellen. Maar al gauw merkten ze dat er niet gekeken wordt naar de kunst en deden ze geen moeite meer om hun werk op zo'n plek te hangen. Wat je krijgt is een mindere kwaliteit dan wat HH op dit moment biedt.

8. Er wordt snel een overleg gepland met een aantal mensen (namen vergeten) van de gemeente die de beschrijving van het gebouw maken om de vermarkting zo snel mogelijk te starten, rekening houdend met ruimte voor kunst. Kristel zou hierbij aanwezig zijn. Een volgende afspraak met ons werd gemaakt voor 20 maart.
9. Kristel en ik maken nog eens duidelijk dat onze medewerking nog altijd onder voorbehoud is. Dat ik enkel maar tussenpersoon ben en enkel met een waardig voorstel naar de achterban kan gaan. Ook dan is het nog afwachten of er een voldoende grote groep is die het initiatief verder wil dragen.

In de loop van het gesprek kwam een nieuw idee: beneden koffiehuis, eerste verdieping en (grondig te renoveren) zolder tentoonstellingsruimte. Belangrijk hierbij is de toegankelijkheid, dus het plaatsen van een lift. Ervan uitgaande dat er een uitbater gevonden wordt die de grote investering in het hele gebouw wil doen en 2 verdiepingen ter beschikking wil stellen van kunst, leek dit in eerste instantie een denkpiste om verder te onderzoeken.

De vermarkting zou rekening houden met deze visie. Wij moeten er dan sowieso rekening mee houden dat er wellicht 1-2 jaren geen tentoonstellingen kunnen doorgaan omwille van verbouwing en renovatiewerken die het huis ontoegankelijk maken. Daardoor valt echter de continuïteit van de kalender weg, en wellicht ook de betrokkenheid van de medewerkers en de verbinding met de bezoekers.

De burgemeester gebruikte het woord "privaat-publieke" samenwerking. Volgens mij houdt dit in dat er een inzet is van zowel privaat als publiek. Wat de inzet van de publieke partij zou zijn is mij niet duidelijk geworden. Ook in dit concept hebben wij namelijk de zekerheid van een subsidie nodig. Het antwoord van de burgemeester op de vraag voor werkingssubsidie was negatief. Als we al in het gebouw konden blijven, dan was subsidie niet mogelijk. Hij ging er van uit dat de bijdrage van de kunstenaars de kosten voor drukwerk, promotie, vrijwilligersvergoeding en andere werkingskosten zou kunnen dekken. Dat is ver van realistisch.

**Na dit overleg kan ik enkel maar dit concluderen:
het bestuur investeert niets meer!
Noch in HH, noch in het gebouw.**

Ik krijg op geen enkel moment het gevoel dat we samen achter een waardevol idee staan.

Zondag bracht ik verslag uit aan de medewerkers. Er is te weinig vertrouwen in het engagement van de politiek en er is een tekort aan waardering voor wat HH biedt. Meewerken aan het nieuwe initiatief werd weinig enthousiast onthaald.

Wij zijn idealisten, maar ook realisten.

Daarom kiezen we ervoor om dit overleg te stoppen.

De koffie heeft het gewonnen van de kunst!

We willen de werking van HH, de voorbije 43 jaar, waardig en samen met de hele medewerkersploeg afsluiten. De officiële tentoonstellingskalender loopt tot midden december 2020.

Wij vragen een extra maand gebruik te kunnen maken van het huis, om in januari 2021 een tentoonstelling te maken met werk van onze eigen medewerkers. In de groep van 12 mensen zijn er immers 7 kunstenaars. Die hebben zich jarenlang ingezet om in HH een ruimte te creëren voor andere kunstenaars maar hebben er zelf nooit tentoongesteld (op 2 na). Als dank voor die inzet zou het mooi zijn om hen de kans te geven een afsluitende tentoonstelling te organiseren.

Alvast dank hiervoor.

Hedwig Verbeeck

